

SÜRDÜREBİLİR BÖLGE KALKINMASI İÇİN JEOLJİK ÇEŞİTLİLİKTEN YARARLANMA

Aydın Aras

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Van 65080

(aras5549@yahoo.com)

ÖZ

Jeolojik çeşitlilik, doğa koruma ile doğadan yararlanmanın birlikte yürütülmesini öneren, doğa hakkında farkındalık isteyen yeni bir kavramdır. Koruma tarafı daha ağır basar. Doğayı koruyarak kullanmanın uygun yöntemi ise jeoparklar ve jeoturizmdir. Her iki olgu “jeoçeşitlilik” ile mümkündür. Bu düşünce ile bir yandan jeoparklar teşvik edilmekte bir yandan bunun eğitimleri verilmektedir. Bunun iyi bir örneği 2008 yılı 8-10 Ekim tarihlerinde Sibiu Romanya’da “Sürdürülebilir Bölge Kalkınması İçin Jeolojik Çeşitlilikte Yeni Uygulamalar Çalıştayı” adı ile gerçekleştirilmiş ve Hateg Dinazor Jeoparkı gösterilmiştir. Hateg Jeopark’ı bütün Hateg bölgesini kapsamakta ve Orta Karpatların kuzey batısında yer almaktadır. Transilvanya’nın cüce dinazorlarına ait olduğu uluslararası kabul gören fosil kalıntılara sahiptir. Romanya için jeopark doğal ve kültürel mirası korumada yerel yönetimler bağlamında yeni bir dönemi ifade etmektedir. İlk defa, üniversite, merkezi ve yerel yönetimler, özel girmişçiler, eğitim kuruluşları ve sivil toplum örgütleri (STK), sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirmede bir araya gelmişlerdir. Hateg bölgesindeki bu jeopark doğal ve kültürel anlamda değerli yerleri kapsayan bir ağ oluşturmuştur. Bütün bu yapılanları ilk defa gören ve yaşayan yöre halkı da bu çalışmalara destek olarak gelen ziyaretçilere ev sahipliği yapacak alt yapıyı sağlayarak bir eko-turizm yaratmıştır. Jeopark projesi geleneksel giysi, dansları ve el sanatlarını canlandırmış, yeni tarım ürünleri yetiştirmek için girişimlere yol açmıştır. Ülkemizde bu şekilde değerlendirilebilecek bir çok yer vardır.

Anahtar Kelimeler: Jeopark, Hateg, Romanya, sürdürülebilir kalkınma , STK

USE OF GEODIVERSITY FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE REGIONS

Aydın Aras

Department of Geological Engineering, Yüzüncü Yıl University, Van, 65080, Turkey
(aras5549@yahoo.com)

ABSTRACT

Geodiversity is new concept that proposes to perform benefitting and protection of nature together and needs to be aware of the value of nature. Protection side is more important than benefitting. Jeoturizm and Jeoparks are type of proper and protective ways of benefitting of nature. Both of action are possible by geodiversity. From this point of view, on the one hand, geoparks have been encouraged; on the other hand its education have been made. The best example of this was realized by a meeting with name of "Workshop on new practices in geodiversity for the sustainable development of the regions" at Sibiu- Romania October 8-10 2008 and Hateg Country Dinosaurs Geopark is demonstrated. The area of the Hateg Country Dinosaurs Geopark overlaps the Hateg Country, situated in the north-western part of the Middle Carpathians of the Romania. The Hateg area contains one of the latest assemblages of dinosaurs in the world. The fossil remains are internationally unique and are commonly known as the 'dwarf dinosaurs of Transylvania. For Romania, the Geopark opens a new era in approaching natural and cultural heritage conservation in the context of local development. For the first time, universities, central and local authorities, antepreneurs, schools and non governmental organization (NGO) are participating as partners in creating and implementing an integrated strategy for sustainable development. The Geopark creates a network of natural and cultural significant localities, that are abundant in the Hateg area, to be included in organized tourist routes. The Geopark will become a place of scientific and ecologic education and training. All these effects will be firstly felt by the local communities that will be encouraged to create facilities infrastructure for hosting the visitors and development of eco-tourism. The project will contribute to the revival of the folk traditions (costumes, dances) and handicrafts, creation of new small enterprises for processing agricultural products.

Keywords: Geopark, Hateg, Romania, sustainable, development, NGO